

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

4

Åsen Settefisk AS
7630 ÅSEN

Vår dato: 21 MAI 2010

Vår ref.: NVE 201001707-8 rm/pbr

Arkiv: 311

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Pernille D. Bruun

72 89 65 92

Åsen Settefisk AS – legging av rør fra settefiskanlegget opp til Hammervatnet i Hoplavassdraget, Levanger kommune i Nord-Trøndelag

Vi viser til brev av 23.04.2010 og til eposter av 05.05 og 10.05.2010 med supplerende opplysninger. Videre viser vi til befaringsrapport av 22.04.2010, hvor også Fylkesmannen i Nord-Trøndelag deltok.

Omtale av plan for tiltaket

Åsen Settefisk AS ble etablert i 1985. Settefiskanlegget har vannuttak fra Hammervatnet som er en del av Hoplavassdraget. Anlegget har i dag en akvakulturtillatelse til produksjon av 2,5 mill. sjødyktig settefisk.

Den eksisterende rørledningen består av et rør (560 mm) som går fra anlegget opp til dammen. Fra dammen går det to rør inn i Hammervatnet, ett med en kapasitet på 50 m³/min (833 l/s) som henter vann fra øvre vannlag og ett rør med en kapasitet på ca. 37 m³/min (617 l/s) med inntakspunkt på 25 m dyp. De siste årene har tilførselskapasiteten blitt gradvis redusert. En teknisk gjennomgang av rørene viser at rørene har deformiteter som sannsynligvis skyldes undertrykk eller påvirkning av masser i ledningstraséen.

Den nye rørledningen er dimensjonert slik at anlegget får en sikker og tilstrekkelig vannforsyning og slik at opprinnelig kapasitet i fordelingsnettets internt i anlegget blir benyttet. Det er også tatt høyde for en fremtidig produksjonsutvidelse. De nye rørene fra dammen og inn i Hammervatnet har dimensjoner på henholdsvis 900 mm (dypvannsinntak) og 800 mm. I damhuset møtes de to rørene og går gjennom dammen med en rørdimensjon på 600 mm. I et ventilhus nedenfor Hoplafossen deles fordelingsnettets. Et rør med dimensjon på 600 mm skal gå til et eventuelt fremtidig resirkuleringsanlegg. Et rør med dimensjon 630 mm går ned til settefiskanlegget. Dette røret ender opp i en trykktank i settefiskanlegget. Det er vannivået i trykktanken som bestemmer og avgrenser mengden vann som kan strømme gjennom anlegget. I følge Åsen Settefisk AS er det ikke mulig å drive mer vann gjennom anlegget uten full

E-post: nve@nve.no, Internett: www.nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Telefaks: 22 95 90 00

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7684 05 03971

Hovedkontor
Drammensveien 211
0212 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER
Telefon: 72 89 65 50

Region Nord
Kongens gate 14-18
Postboks 394
8505 NARVIK
Telefon: 76 92 33 50

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG
Telefon: 33 37 23 00

Region Vest
Naustdalsv. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE
Telefon: 57 83 36 50

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR
Telefon: 82 53 63 50

ombygging av anleggets interne fordelingsnett. Maksimal teoretisk kapasitet i det interne ledningsnettet oppgis til å være ca. 49 m³/min (817 l/s).

Den eksisterende rørledningen skal beholdes som reserveanlegg.

Åsen Settefisk AS har allerede startet på arbeidet med å legge ny rørledning. Legging av nytt rør fra settefiskanlegget opp til dammen er fullført. Videre legging av rør fra dammen og inn i Hammervatnet skal være stilt i bero i påvente av NVEs vurdering av tiltaket.

Fra settefiskanlegget og opp til inntaksdammen er røret lagt på nordsiden av Hopla. Røret ligger nært elven, og Åsen Settefisk AS vil fjerne eventuelle steiner som har havnet i vassdraget. En gammel tetningsdam er revet og erstattet av en ny. Fra dammen og inn i Hammervatnet skal rørene ligge i vassdraget. Utløpet av Hammervatnet er trangt og for at de to rørene skal få plass og ikke bli liggende for grunt må tre steiner fjernes. Dette skal gjøres med gravemaskin fra land.

NVEs vurdering

Det følger av vannressursloven § 8 at ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget uten å ha konsesjon.

Legging av rør fra settefiskanlegget og opp til Hammervatnet berører vassdraget, og det er derfor beklagelig at anleggsarbeidet ble startet opp uten at tiltaket ble meldt inn til NVE. Etter befaringen 22.04.2010 ble fremføring av rør fra dammen og inn Hammervatnet stanset.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag deltok på befaringen 22.04.2010. Etter befaringen har fylkesmannen overfor NVE konkludert med at legging av rør fra settefiskanlegget til Hammervatnet ikke berører allmenne interesser i en slik grad at tiltaket er konsesjonspliktig. Forutsetningen er at vannuttaket ikke øker i forhold til dagens uttak.

NVE har tidligere foretatt en vurdering av vannuttaket til Åsen Settefisk AS og konsesjonsplikt etter bestemmelser i den tidligere vassdragsloven. I brev av 12.09.2000 skriver NVE at vannuttaket ikke er konsesjonspliktig etter §§ 104-106 i vassdragsloven. Det var et maksimalt vannuttak på 0,73 m³/s (730 l/s) som lå til grunn for NVEs vedtak. NVEs konklusjon bygget på en forutsetning om at økt produksjon av smolt ikke ville bety verken økning i totalforbruket over året eller i manøvrering av magasinet.

I følge Åsen Settefisk AS er det i dag ikke kapasitet i selve anlegget til å benytte kapasiteten til det nye røret som er lag opp til dammen. Vannuttaket vil derfor ikke øke i forhold til det som lå til grunn for NVEs vurdering i brev av 12.09.2000.

Åsen Settefisk AS planlegger for økt produksjon av settefisk, men har foreløpig ikke søkt Nord-Trøndelag fylkeskommune om en økning av akvakulturtillatelsen. NVE vil når det foreligger en søknad om økt produksjon, foreta en ny vurdering av vannuttaket fra Hammervatnet etter bestemmelser i vannressursloven. Vi vil allerede nå varsle om at en økning av vannuttaket trolig vil være konsesjonspliktig etter § 8 i vannressursloven. Forholdet til Hammervatnet naturreservat og truede fuglearter veier i denne sammenhengen tungt. Åsen Settefisk AS har siden 2002 foretatt daglige registreringer av vannstanden i Hammervatnet. Registreringen ble satt i gang etter ønske fra oppsynet i naturreservatet og bønder med dyrkingsjord ned til vannet. Registreringene viser at vannstanden i perioden f.o.m. 2002 t.o.m. april 2010 varierer mellom -104 cm og +128 cm i forhold til det etablerte vannstandsmerket.

I følge rapporten "Biologisk statusundersøkelse: Hammervatnet naturreservat 2009" (Vitenskapsmuseet Rapp. Zool. Ser. 2010, 2 har bestandene av sothøne og horndykker gått tilbake de siste årene. NVE er

usikre på i hvilken grad vannstandsvariasjoner i Hammervatnet i hekkesesongen er en medvirkende årsak til dette. NVE vil derfor uavhengig av fremtidig søknad fra Åsen Settefisk AS om en økning av akvakulturtillatelsen, vurdere å kalle vannuttaket inn til konsesjonsbehandling, jf § 66 i vannressursloven.

Under forutsetning av at tiltaket blir gjennomført slik som beskrevet i planen mener NVE at tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8.

NVE understreker at tiltaket må etableres innenfor de rammer som er beskrevet i planen for at det ikke skal være konsesjonspliktig. Iverksetting av konsesjonspliktig tiltak uten nødvendig konsesjon eller tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63.

Vi gjør også oppmerksom på at dersom planen endres eller det viser seg at allmenne interesser likevel kan bli berørt av tiltaket, må planen sendes NVE for ny vurdering av konsesjonsplikt.

Ansvarlig søker er ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for private interesser som følger av tiltaket.

NVEs veiledning

NVE har i denne saken kun vurdert om tiltaket er konsesjonspliktig jf. vannressursloven § 8. Vannressursloven har flere alminnelige regler om vassdrag. Disse er gitt i vannressursloven kapittel 2. Reglene gjelder uavhengig av om tiltaket er konsesjonspliktig.

Vi minner om at tiltaket må avklares i forhold til andre relevante lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven og lakse- og innlandsfiskekloven. NVE er kjent med at Levanger kommune i brev av 05.01.2010 har gitt tillatelse til utvidelse av vannforsyningsanlegget.

Med hilsen

Kari Øvrelid
regionsjef

Pernille D. Bruun
seniorrådgiver

Kopi: Levanger kommune, Postboks 130, 7601 LEVANGER
 Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Statens Hus, 7734 STEINKJER
 Nord-Trøndelag fylkeskommune, Fylkets Hus, 7725 STEINKJER